

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אחמד טיבי

פ/25/3869

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – הגדלת הסכום שאינו מובא בחשבון וסכום לקביעת זכאות לנכה), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 195 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 195, בהגדרה "נכה", בפסקה (3), במקום "60%" יבוא "100%".
2. תיקון סעיף 200 בסעיף 200(א) לחוק העיקרי, במקום "50.23%" יבוא "100%".
3. תיקון סעיף 207 בסעיף 207 לחוק העיקרי –
 - (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) המוסד ידון בתביעה לגמלה, בזכאות, ובאישור הזכאות מיד עם קבלת התביעה ומהיום הראשון שלפי טענת התובע אין לו הכנסה בפועל ממשלח ידו או שאינה עולה על 100% מהשכר הממוצע במשק במועד הגשת התביעה לגמלה.";
 - (2) בסעיף קטן (ב), במקום "60%" יבוא "100%".
4. תיקון סעיף 209 בסעיף 209(ד)(1) לחוק העיקרי, במקום "60%" יבוא "100%".
5. תיקון לוח ח' –
 - (1) בכל מקום, במקום "50.23%" יבוא "100%";
 - (2) בכל מקום, במקום "68%" יבוא "118%".
 - (3) בכל מקום, במקום "93%" יבוא "143%".

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

דברי הסבר

תיקון 109 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, תיקון שנעשה בשנת 2009, נועד במקורו לאפשר לאנשים עם מוגבלות חמורה או ריבוי נכויות לנסות ולהשתלב בתעסוקה. כיום חישוב הזכאות לגמלת נכות כללית וגובהה, לפי מבחני הכנסה מעבודה או ממשלח יד, מהווה חסם ברור מוחשי ועיקרי להשתלבות של אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה, במשק ובחברה והפיכתם ליצרניים ולצרכניים הרבה יותר.

ציבור האנשים מקבלי קצבאות נכות במדינה הולך וגדל, כך גם הצרכים שלו, אך הסכומים שאינם מובאים בחשבון במבחן ההכנסה נמוכים מדי, וכיוון ששיעור גבוה מתוך מקבלי הקצבאות מועסקים ומשולבים בשוק העבודה, כאשר הם מועסקים בעבודות פשוטות, בשכר מינימום או במשרה חלקית. מוצע להסיר את חסם ההשתלבות המלאה והראויה לציבור מקבלי הקצבאות, ואף לעודד את שילובם, בהסרת ההגבלה על ההשתכרות מעבודות אחרות, ובכך לאפשר לציבור הנכים, לקבל קצבה ככל שהכנסתו נמוכה מהשכר הממוצע.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/25/3050).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)